

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/110/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202231
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1618202231.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: Mesto Malacky, IČO: 00 304 913, Bernolákova 1A, Malacky, proti žalovanému: G. W. - G., IČO: 30 061 661, Slowackého 44, Bratislava, zastúpeného advokátkou JUDr. Jankou Hazlingerovou, Nobelova 9, Bratislava, o žalobe na zdržanie sa neoprávnených zásahov do vlastníckeho práva a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 20.08.2018, č.k. 5C/23/2018-20, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým nariadil neodkladné opatrenie m e n í tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému, aby sa zdržal neoprávneného ukladania všetkých druhov komunálneho odpadu, objemného odpadu a drobného stavebného odpadu na pozemkoch registra „C“ parcela č. XXXX/XX, o výmere 59 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parcela č. XXXX/XX, o výmere 228 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parcela č. XXXX/XX, o výmere 62 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parcela č. XXXX/XX o výmere 169 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, pre kat. územie G., vedenom Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom (ďalej ako „pozemky“ alebo „nehnutelnosti“) a tiež aby odstránil všetok neoprávnené uložený komunálny odpad, objemný odpad a drobný stavebný odpad na pozemkoch, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. V odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobou doručenou konajúcemu súdu dňa 24.07.2018 sa žalobca domáhal zdržania sa neoprávnených zásahov žalovaného do jeho vlastníckeho práva v znení podľa vyššie uvedeného výroku napadnutého uznesenia. Súčasťou žaloby bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žalobca žiadal uložiť žalovanému totožné povinnosti ako vo veci samej. Dôvodil, že je vlastníkom pozemku registra „C“ parcela č. XXXX/X, o výmere 17.507 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, pre kat. územie Malacky, vedenom Okresným úradom Malacky, katastrálnym odborom, ktorý susedí s pozemkami vo vlastníctve žalovaného. V priebehu roku 2017 žalovaný umiestnil na svojich pozemkoch v centre mesta väčšie množstvo bioodpadu - siláže, v ktorom sa nachádzali aj časti PVC fólií čiernobielej farby, pričom okrem tohto odpadu na nich vykopal základy stavby. Na pozemok parcela č. XXXX/XX, umiestnil množstvo rastlinných zvyškov, ktorý poprekladal zeminou (cca 3 m³), na pozemok parcela č. XXXX/XX uložil komunálny odpad, pozostávajúci zo starej skrine, plastových fliaš, rôzneho textilu - handier a postavil tam aj drevenú latrínu, nasmerovanú od základového výkopu bez uzatvoreného zásobníka na splašky, objemu minimálne 100 litrov. Na pozemkoch žalovaného sa tak nachádzal biologicky rozložiteľný odpad, iný komunálny odpad, objemný odpad, zvyšky stavebného materiálu a drevená latrína, ktoré sú preukázateľne zdrojom hlodavcov, myši a potkanov, na čo bol žalobca opakovane upozornený zo strany obyvateľov mesta a podnikateľských subjektov v uvedenej lokalite. Ku dňu podania návrhu

žalovaný neodstránil z jeho pozemkov všetok rôznorodý odpad zapríčínajúci zdravotne závadný stav pre obyvateľov, a preto existuje významné riziko ďalšieho ukladania rôzneho odpadu na jeho pozemkoch. Vytváraním skládok v centre mesta, hoci na pozemkoch súkromných vlastníkov, dochádza podľa mienky žalobcu k poškodzovaniu životného prostredia. Navyiac, v danej lokalite dlhodobo sleduje premnoženie hlodavcov, hmyzu a s tým súvisiaci prenos rôznych ochorení, čím vzniká hrozba pre všetkých obyvateľov a návštevníkov mesta. Vec sa pokúšal so žalovaným riešiť cestou priestupkového konania a viacerými podaniami na Regionálny úrad verejného zdravotníctva, zatiaľ však bezúspešne.

3. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a ostatným spisovým materiálom sa súd prvej inštancie plne stotožnil so skutkovými tvrdeniami žalobcu, ktoré mal za preukázané a dospel k následnému záveru, že žalobca osvedčil splnenie podmienok potrebných na dočasnú úpravu pomerov medzi stranami. Navyiac, z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 27C/225/2016 konajúci súd zistil, že žalovaný svojším a svojráznym spôsobom „bojuje“ proti mestu Malacky, reprezentovaného jeho primátorom JUDr. Ing. C. R., PhD., z dôvodu, že mu nevydal stavebné povolenie na stavby na pozemkoch, ktoré vlastní, podľa jeho požiadaviek. Žalovaný preto na svoj pozemok umiestnil rôzne znevažujúce transparenty, namierené proti primátorovi mesta Malacky a ďalším reprezentantom mesta. Ďalšie konanie žalovaného súd prvej inštancie preto považoval len za inú formu protestu a „boja“ proti mestu Malacky, ktorý vyhodnotil ako neprípustný a práve nariadením neodkladného opatrenia ho odmietol; preto návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 333, § 334, § 340 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), článok 20 ods. 1, 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 7 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v plnom rozsahu vyhovel.

4. Súd prvej inštancie v uznesení uložil osobitným výrokom žalobcovi povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Malacky súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur, podľa Položky 1 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

5. Proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný a navrhol ho zrušiť. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nariadil neodkladné opatrenie na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý následne nesprávne právne posúdil. Poznamenal, že žalobca nie je vlastníkom pozemku, ktorý bezprostredne susedí s jeho pozemkami (konkrétne s parcelami č. XXXX/XX, č. XXXX/XX a č. XXXX/XX), nakoľko v bezprostrednom susedstve jeho pozemku parcela č. XXXX/X sa nachádza len parcela č. XXXX/XX, na ktorej nikdy neuložil žiaden komunálny alebo stavebný odpad. Vzhľadom na to, že ho žalobca nikdy riadne nevyzval na odstránenie komunálneho, objemného alebo drobného stavebného odpadu považoval za nepravdivé tvrdenie žalobcu, že sa vec nepodarilo vyriešiť prostredníctvom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, prípadne cestou priestupkového konania.

6. V ďalšom uviedol, že nakladanie s odpadmi upravuje zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch (ďalej len „zákon č. 79/2015 Z.z.“), podľa ktorého umiestnenie odpadu na nehnuteľnostiach, ktoré je v rozpore s týmto zákonom môže akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba oznámiť príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva alebo obci. Na základe takého oznámenia má príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva povinnosť konať a zistiť, či došlo k protiprávnemu umiestneniu odpadu, kto je za to zodpovedný a má povinnosť zabezpečiť odstránenie umiestneného odpadu určenou zodpovednou osobou alebo inou poverenou osobou, na náklady zodpovednej osoby. Žalovaný zdôraznil, že orgán štátnej správy odpadového hospodárstva mu v súvislosti s umiestnením odpadov na jeho pozemkoch nedoručil žiadne oznámenie a ani ho k odstráneniu odpadov nevyzval, z čoho následne vyvodil, že žalobca nevyužil všetky zákonom stanovené prostriedky na to, aby zjednal nápravu a odpad umiestnený na jeho pozemkoch odstránil, ale priamo sa so svojimi nárokmi obrátil na súd. Žalobca ho o nápravu nežiadal ani v posledne doručenom liste zo dňa 31.07.2018, v ktorom ho vyzval len na úpravu trávnatého porastu na pozemkoch parcela č. XXXX/XX, Č.. XXXX/XX, Č.. XXXX/XX a č. XXXX/XX; inú výzvu od žalobcu žalovaný neobdržal.

7. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, žalovaný za rozhodujúcu skutočnosť v konaní považoval, že Okresný súd Malacky nariadil neodkladné opatrenie v čase, keď sa na jeho pozemkoch už žiaden komunálny, prípadne iný odpad, nenachádzal. Žalovaný totiž ešte v čase pred nariadením neodkladného opatrenia dobrovoľne vyčistil všetky svoje pozemky, ktorú skutočnosť preukazoval

priloženou fotodokumentáciou. Na uvedenom základe vyslovil, že z ním uvedených skutočností a predložených dôkazov jednoznačne vyplýva, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 C.s.p., pretože v čase jeho nariadenia neexistovala potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu, nakoľko tieto v čase vydania napadnutého uznesenia v deklarovanom stave neexistovali a on žiadnym spôsobom nezasahoval do vlastníckych práv žalobcu.

8. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu žalobcu.

11. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku je možné, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Účelom neodkladných opatrení je bezodkladná úprava pomerov strán sporu a podmienkou pre ich nariadenie je osvedčenie, že bez bezodkladnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu, ktorá podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ohrozené, príp. že by bola ohrozená exekúcia. Preto je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Je nutné vychádzať z naliehavosti a nutnej potreby bezodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená iba vtedy, ak sa preukáže existencia takých konkrétnych úkonov strany sporu, voči ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, v dôsledku ktorých sa strana, ktorá podáva návrh na neodkladné opatrenie, môže dôvodne obávať nenapraviteľnej alebo len ťažko napraviteľnej ujmy na jej strane. Splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobcu, no je potrebné tieto tvrdenia osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

17. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal zo zistenia, že žalovaný na pozemkoch v jeho vlastníctve umiestnil biologicky rozložiteľný, komunálny, objemný a drobný stavebný odpad, ktorý mal byť zdrojom hlodavcov, myší a potkanov, čím poškodil životné prostredie a pre obyvateľov a návštevníkov mesta Malacky (žalobcu) vytvoril hrozbu prenosu rôznych ochorení; táto skutočnosť mala vyplývať z fotodokumentácie predloženej žalobcom v konaní. Žalovaný v podanom odvolaní nepoprel, že na jeho pozemkoch (s výnimkou pozemku parcela č. XXXX/XX) sa nachádzal komunálny a stavebný odpad, avšak súčasne uviedol, že tento ešte pred nariadením neodkladného opatrenia dobrovoľne odstránil a pozemky vyčistil; túto skutočnosť osvedčil priloženou fotodokumentáciou, na ktorej sa nachádzali pozemky žalovaného bez akéhokoľvek odpadu, len s upravenou zemínou. Žalobca tvrdenia žalovaného o tom, že dobrovoľne odstránil všetok neoprávnené umiestnený odpad, ktorý sa nachádzal na jeho pozemkoch, a to ešte v čase pred nariadením

neodkladného opatrenia, nijako nerozporoval, čím potvrdil, že v čase nariadenia neodkladného opatrenia nebolo potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, nakoľko žalovaný nijakým spôsobom nezasahoval do vlastníckych práv žalobcu. Je teda zrejmé, že žalovaný dôvodne namietal nesplnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Pokiaľ ide o zvyšnú časť argumentácie žalovaného, ktorou namietal správnosť záverov konajúceho súdu o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia, odvolací súd udáva, že je pravdou, že zákon č. 79/2015 Z.z. upravuje okrem iného aj práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov, pri nakladaní s odpadmi, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva. V jeho zmysle je každý povinný nakladať s odpadmi alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade so zákonom (§ 12 ods. 1 veta prvá pred bodkočiarkou), a to takým spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie, najmä aby nedochádzalo k riziku znečistenia vody, ovzdušia, pôdy, horninového prostredia a ohrozenia rastlín a živočíchov, k obťažovaniu okolia hlukom alebo zápachom, nepriaznivému vplyvu na krajinu alebo miesta osobitného významu (§ 12 ods. 2). V prípade zistenia neoprávneného umiestnenia odpadu (umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti v rozpore so zákonom), ktoré nemá znaky spáchania trestného činu, príslušné orgány štátnej správy odpadového hospodárstva začnú konanie o určenie zodpovednej osoby za nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom. V tomto konaní, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, určia osobu povinnú zabezpečiť nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom a zároveň jej stanovia primeranú lehotu na jeho odstránenie (§ 15 ods. 10 zákona č. 79/2015 Z.z.). Osoba určená ako zodpovedná za nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom je potom povinná zabezpečiť jeho zneškodnenie v súlade so zákonom (§ 15 ods. 13 zákona č. 79/2015 Z.z.); v opačnom prípade sa dopúšťa priestupku (§ 115 ods. 1 písm. u) zákona č. 79/2015 Z.z.).

19. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, ako aj z rozhodujúcich skutočností uvádzaných žalobcom možno dovodiť, že v časti, v ktorej žiadal od žalovaného odstrániť neoprávnene uložený odpad umiestnený na jeho pozemkoch, jeho návrh smeroval k úprave pomerov strán sporu mimo rámca občianskoprávných vzťahov, nakoľko táto spadá do rámca právnej úpravy zákona č. 79/2015 Z.z.; to viedlo následne k absencii právneho záujmu žalobcu na jeho nariadení v civilnom sporovom konaní. Táto okolnosť napokon korešponduje i s úpravou tzv. susedských vzťahov podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na ktorú právnu úpravu sa odvolával žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa nej je možné v súdnom konaní domáhať sa iba uloženia povinnosti vlastníkovi zdržať sa presne vymedzených neoprávnených zásahov, nie však povinnosti, aby niečo konkrétne konal. Hodno pritom uviesť, že v prípade neoprávnených zásahov tieto nemusia smerovať len voči bezprostredným susedom, ktorí majú spoločnú hranicu (ako sa mylne domnieval žalovaný), ale i voči susedom v širšom okolí, pokiaľ je zachovaná taká miestna súvislosť, že výkonom vlastníckych práv jedného sa nedovoľene zasahuje do chránených práv druhého vlastníka.

20. S poukazom na vyššie uvedené, po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu, prihliadajúc na dôvody uvedené žalovaným v odvolaní proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, dospel odvolací súd k záveru, že neboli naplnené všetky predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým vyhovel žalobcovi a nariadil neodkladné opatrenie v požadovanom znení podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. Odvolací súd nerozhodol o náhrade trov odvolacieho konania, pretože žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej, z dôvodu ktorého o nároku na náhradu trov konania o nariadení neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).